

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 2. De dispensatione impuberum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

TITULUS II.

De desponsatione impuberum.

1. *Ætas ad contrahenda sponsalia definita non est ut in nuptiis.*
2. *Plurimum septennis est, dummodo usus rationis adsit.*
3. *De sponsalibus duorum infantium vel alterutrius.*
4. *Impuberibus permissum est à sponsalibus recedere.*
5. *Etiàm in sponsalibus malitia suppleri astat.*

De sponsalibus & matrimonio in genere vidimus, & utrobique de Jure tam Civili quam Canonico diximus requiri certam ætatem, de qua quoad sponsalia contrahenda paulò specialius agendum est.

1. Quia igitur sponsalia sunt promissiones quædam, ut ante dictum est, ideo deponunt necessariò usum rationis & aliquam prudentiam, ac proinde ætatem saltem septennem, in utroque sexu completam, *cap. 4. c. Accessit 5. & alia hoc tit.* quia usuratiois & prudentia ut plurimum adsunt post septennium, superata jam infantia, *l. in sponsalibus 14. D. de sponsal. & l. Si infanti 18. in princ. Cod. de iure deliberandi* sufficit tamen ultimam diem esse inceptam, favore matrimonii.

Ad matrimonium verò contrahendum diximus supra Jure Civili definitam esse ætatem duodecim annorum in fœminis, quatuordecim in masculis. Ratio diversitatis inter sponsalia & matrimonium est, quòd ad sponsalia sufficiat usuratiois, qui eodem tempore viris & fœminis advenit seu advenire solet: ad matrimonium verò requiratur potentia generandi, quæ solet citius fœminis accidere.

2. Id tamen intelligendum est, dummodò septennes usum rationis habeant. Nam si uterque vel alter usum rationis non habeat, irrita sunt sponsalia. Et ideo Modestinus *J. C. d. l. in*

sponsalibus ait, non esse definitam ætatem in sponsalibus, ut in matrimoniis, quia scilicet in matrimonio semper sufficit ætas definita à Jure, in sponsalibus non semper, quia sæpè septennio completo deest usus rationis.

3. Si igitur infantes ad invicem, vel unus major septennio & alter minor, sponsalia contraxerint, ipsi, vel parentes pro iis, sunt nulla & irrita sponsalia hujusmodi, nec per lapsum dicti temporis convalescunt, nisi per cohabitationem eorum mutuam, seu alias verbo (ut si facti majores vocent se sponso) vel factò (ut si post septennium se osculentur ut sponsi) liquido appareat, eosdem in eadem voluntate factos majores septennio perdurare, *c. unico eod. in 6.* seu alias expressè vel tacitè sponsalia ratificent.

Hinc qui cum puella minore septennio contraxit, non prohibetur matrem ejus in uxorem accipere, nisi illa major septennio facta in sponsalia consenserit, *d. cap. Litteras 4. h. 2.* Etenim major septennio, licet impubes adhuc, potest contrahere sponsalia de futuro, quia scilicet intelligit aliquo modo, quid agat, quod satis est ad sponsalia de futuro, *d. l. in sponsalibus.*

4. Attamen quia impuberes non omninò intelligunt, quid agant, permittitur ipsis, ubi ad annos pubertatis pervenerint, à sponsalibus antè pubertatem contractis rescire, si voluerint, *c. De illis 7. c. Anobis & c. Attestat 10. h. t.* nisi carnalis commixtio antè intervenit, spectato jure antiquo, quia sic videntur consensisse in matrimonium, licet nondum fuerint puberes, anticipante & supplente tempus pubertatis malitia, *d. cap. Anobis & c. de illis 9. h. 1.* Secus juxta Conc. Trid. ex cujus decreto sponsalia de futuro non amplius per copulam subsequutam transeunt in matrimonium.

Non obstant Jura quædam, in quibus dicitur, impuberem sponsalia, à patre suo nomine contracta, postquam pervenerit ad perfectam ætatem, debere omninò adimplere: quia id intelligitur de debito honestatis, non necessitatis.

Non obstat quoque, quòd filii tunc demum potestas dissentendi concedi videatur, si indignum moribus vel turpem sponsum elegerit ei pater, *l. Sed ea qua pater & tunc autem D. de sponsalibus*, aliasque Jure civili dissentiendo justam ingratitudinis atque exheredationis causam præbeat, *Novel. 115. Ut cum de appell. cognosc.*

cognosc. cap. 35. Si alicui 11. quia hoc Jure Canonico non obtinet, Gloss in *e. hoc tit.*

5. An autem ut in matrimonio ita & in sponsalibus malitia suppleat ætatem, video dissentire DD. Probabilius videtur supplere, prout existimant Covar. & Sanchez, quia Juramentum requirunt septennium, ut contracturi sponsalia intelligant, quid agant, *d. l. in sponsalibus*: ergo si ante septennium id intelligant, malitia suppleat ætatem, validus erit contractus præsertim cum in sponsalibus non tantum sit periculum, quantum in matrimonio quod est indissolubile, & oneribus plenum. Idque satis in Jure expressum videtur, saltem in æquivalenti, hoc ipso scilicet, quo Jus disposuit, per malitiam suppleri ætatem in matrimonio, cum sponsalia sint via & dispositio ad matrimonium.

Ut proinde non obstat, quod ubi Jus certam ætatem ad intellectum & discretionem exigit, non possit ea per malitiam aut præcox judicium suppleri, nisi Jus ipsum id exprimat, prout expressit pro contractu matrimonii, *c. Continebatur 6. d. c. Anobis hoc tit.* non etiam pro sponsalibus: quia illud obtinet, nisi contrarium sit Jure expressum in aliquo æquivalenti, ut hic contingit. Vid. Sanchez *lib. 1. Disputat. 15. q. 2. §. 3* In qua tenet sufficere ad validitatem sponsaliorum, in quacumque ætate, si ante septennium adsit: præscriptum nihilominus esse septennium à Jure, ut præsumitur, nisi contrarium manifestè appareat.

TITULUS III.

De clandestina desponsatione.

1. Clandestina matrimonii semper Ecclesia desponsata fuit.
2. Conc. Trident. secretum de contrahendis matrimoniis.
3. Denuntiationes sive banna ex causa remitti possunt.
4. Matrimonium absque Parocho & testibus con-

tractatum est nullum.

5. Denuntiationes ad solemnitatem pertinent, non ad essentiam.
6. Conc. Trident. non obligare, nisi ubi publicatum est.
7. Parochus proprius quis dicatur.
8. Ejus presentia requiritur, non approbatio.
9. Alti presbyter sit, necesse non est.
10. Matrimonium clandestinè contractum de novo contrahi potest.
11. Circa sponsalia nihil immutatam novo jure.
12. Quis proprius sit Parochus vagabundorum & peregrinorum.

1. Inter ea, quæ in contrahendis matrimoniis in primis cavenda sunt, vel maximum quoque est vitium clandestinæ desponsationis, id est, matrimonii clam contracti, de quo in hoc Tit. agitur. Nam tametsi jure antiquo matrimonia clandestina, id est non præsentibus Parocho vel testibus, libero consensu contrahentium celebrata, rata ac vera essent, *c. 1. hoc tit. pro* ut etiam definit, Conc. Trident. *Sess. 24. c. 1. De reformat. matrim. in prin* quia consensus interpositus privatim contentus est, & solus facit matrimonium: tamen Ecclesia ob gravissima incommoda, quæ ex hujusmodi matrimoniis in Republica contingere solebant, ea semper detectata fuit, atque prohibuit, *can. non omnia & aliis xxii q. 2. can. Aliter, can. Nestratei xxx. q. 5.*

Novissimè vero Conc. Trident. *d. loco*, cum animadverteret prohibitiones illas ob hominum inobedientiam jam non prodesse, & gravia peccata perpendere, quæ ex iisdem clandestinis conjugii ortum haberent, præsertim eorum, qui in statu damnationis permanent, dum, priore uxore, cum qua clam contraxerant, cum alia palam contraherent, cum ea quæ in perpetuo adulterio viverent, præcepit, ut in posterum, antequam matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solemnias publicè denuntietur, inter quos matrimonium sit contrahendum: quibus denuntiationibus factis, nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonii in facie Ecclesie procedatur; ubi Parochus, viro & muliere in-